

ALKOTMÁNYOS ELVEINK GYŐZELMÉRŐL

Irta: Dr. Antalfy György egyetemi tanár,
az MSZMP Csongrád megyei végrehajtó bizottságának tagja

A világ megváltoztatásának tudománya: a marxizmus-leninizmus többek között végzett a polgári „jogállam” és államtudomány alkotmány-illúzióival is. Rámutatott arra, hogy az alkotmányok a társadalmi viszonyokat, az osztályok társadalmában a valóságban érvényesülő kölcsönös viszonyokat tükrözik vissza. Az alkotmányok az állam jogrendjében rögzítik az ismert társadalmi fejlődés eredményeit, s így együtt változnak a társadalmi viszonyok változásával. Ezzel együtt megváltoznak azok az elvek, nézetek, amelyek az uralkodó osztályok érdekeit fejezik ki az alkotmánnyal kapcsolatban. De a marxizmus tárta fel azt is, hogy a társadalmi viszonyok bonyolultsága, az osztályharc különböző formái nagyon sokszor eltakarják egy-egy alkotmányos elv valódi jelentőségét, elkendőzik az elveket megteremtő társadalmi viszonyok közötti kapcsolatot, annak bonyolult összefüggéseit. A polgári alkotmányok eltérése a valóságtól sok esetben olyan fokot ér el, hogy ezen alkotmányok fiktívekké válnak.

Lenin még az eszerek ellen írott cikkében mutatott rá arra, hogy az alkotmány fikatív, amíg a törvény és a valóság eltérnek egymástól; nem fikatív midőn megegyeznek egymással. A vulgáris demokrácia rabjai nem értették meg Lenint. Nem értették meg, hogy bármilyen állam alkotmányos elvei megegyeznek az adott társadalom hatalmon levő osztályának érdekei szerint megszervezett államhatalmi szervezet elveivel. Ezek az elvek a szóban forgó társadalmi osztály által megített történelmi út eredményei, érdekeik győzelméért megített út végeredményei.

A szocialista alkotmányok — köztük a mi alkotmányunk, mely másfél évtizede új társadalmi rendünk alaptörvénye —, szankcionálták azt a tényt, hogy győzött az országban a munkáshatalom, győzött a proletárdiktatúra. A mi alkotmányunkra is találó az, amit Lenin az első szovjet alkotmányról mondott, hogy abban a proletártömegeknek mind az országban belül, mind az egész világon a kizsákmányolók ellen vívott harc tapasztalatait foglalták egybe.

A szocialista állam legfontosabb alkotmányos elve tehát az alkotmányos jogszabályok és a valóság azonosságában, a „de jure” és a „de facto” közötti, a jogok és a tények közötti egyenlőség jegyében áll. Ezt valósítjuk meg azzal, amikor alkotmányunk az állampolgári jogok élére a gazdasági, a szociális, és kulturális jogokat állítja. Ezek az alapvető jogok teszik lehetővé valamennyi állampolgári jog együttes érvényesülését. E jogos együttes foglalata a nem szocialista alkotmányokból kimaradt. Hiszen a munkához való jog követelése és biztosítása nem a gyárosok, hanem a dolgozók érdeke. Jólétet, állandó foglalkoztatottságot, csak a szocialista társadalmi rend nyújthat. És megfordítva: általános jólétet csak minden munkaképes dolgozó munkájával lehet megteremteni.

Megszabja alkotmányunk a végzett munka mennyiségének és minőségének megfelelő díjazását, amely elv a szocializmus építésének egyik lendítője. A több és a jobb, a nagyobb tudást igénylő munkáért magasabb bér jár. A dolgozó egyéni jólétének emelkedése tehát valamennyiünk javát szolgálja. Mindezt a szocialista tervezdálkodás teszi lehetővé.

A szocialista társadalmi rend és építőmunka logikus következménye, hogy gyökeres változások mentek végbe egész társadalmunkban, hogy e változások következtében ma már mindenkit a végzett munkája és a szocializmus ügyéhez való hűsége alapján kell megítélni. Az ország valamennyi eredménye, népünk életkörülményeinek, egészségügyi és kulturális el-látottságának tömeges arányokban történt megváltozása is az alkotmány által megszabott társadalmi rend szilárdságát bizonyítja.

Hogy van mit és miért ünnepelnünk, hogy ma már érdekellentét nem állítja szembe a különböző osztályokhoz, társadalmi rétegekhez tartozó embereket, ez további új lehetőségeket rejt magában. A felszabadult erőket és energiákat a nagy feladat: a szocializmus teljes felépítését eredményező építőmunkára lehet és kell fordítani.

Minden további előrehaladásunk attól függ, hogyan dolgozunk. Olyan ütemű lesz a szocializmus építése, amilyen minőségű és mértékű munkát nyújtunk ennek érdekében. A politikai légkör nagyon kedvező

erre. Nép gazdaságunk egészségesen fejlődik. Még a leggyengébb pontokon, így például az építőiparban is a párt idevonatkozó határozata óta vannak jelei az előrehaladásnak. A mezőgazdaságban az őszi gondok előtt biztatást jelent a múlt ősszel elért nagyszerű összefogás, és annak konkrét ideai eredményei.

Présze valamennyi munka területén még nagy tartalékokkal rendelkezünk. A munkafegyelem megszilárdítása, az üzemi munkásvándorlás megszüntetése, a termelékenység emelése, az az önköltség- és a minőségjavítás, sok problémát és ugyanakkor nagy erőt jelenthetnek számunkra.

A mezőgazdasági nagyüzem adta lehetőségek nem kellő kihasználása is figyelmeztetőleg hat. A kenyér ünnepe egyben arra is kell, hogy figyelmeztessen: az állami felvásárlás szorgalmazása sem valamiféle öncél. Ellenkezőleg, annak a feltétele, hogy az egész ország ellátottságát önerőnk-ből biztosítsuk.

Ehhez és valamennyi jelenlegi feladatunk megvalósításához szükség van az alkotmány által deklarált törvényesség szigorú betartására. Szocialista államban a törvények maradéktalan betartása általánosan elismert alapvető érdek. A szocialista jogrend megvalósításával ugyanis a dolgozók olyan társadalmi rendet fejlesztenek, amely képességeik szabad kifejezését és ezzel párhuzamosan szükségleteik növekvő kielégítését szolgálja.

A jogszabályok megsértése közvetve vagy közvetlenül maguknak a dolgozóknak érdekeit veszélyezteti. A munkafegyelem megsértése, a szocialista tulajdon védelmének elhanyagolása, az állammal szemben fennálló erkölcsi és jogi normák be nem tartása a szocializmus ügyét késleltetik, a szocialista termelés ütemének fékezéséhez vezethetnek, ami a szükségletek kielégítésénél érezhető hatását. Másrészt az állampolgárok jogainak figyelmen kívül hagyása aláássza népi államunk tekintélyét, s nemcsak ellentéteket kelthet a dolgozó tömegek és saját hatalmi apparátusunk között, hanem gyengíti és elhalványítja, késlelteti azokat a demokratikus vonásokat és elemeket, amelyek éppen az egyetemes, össznépi államra utalnak. Ez a magyarázata annak, hogy a kommunista és munkáspártok, köztük a Magyar Szocialista Munkáspárt politikájának egyik fő követelménye a szocialista törvényesség betartása. A törvények betartásának követelménye, mint legfőbb állampolitikai elv nyilvánul meg alkotmányunkban és pártunk határozataiban. A népi demokratikus jog a dolgozó tömegek alapvető érdekeit védelmezi és mozdítja elő, így a törvényektől és más jogszabályoktól való bármilyen eltérés a dolgozó tömegek érdekei ellen irányul. Azok az új jogpolitikai elvek, amelyek alapján jogszolgáltató szerveink ma eljárnak ezen legfontosabb állampolitikai elv maradéktalan élebeültetését célozzák.

Az ideai alkotmányünnepet is békés körülmények között ünnepelhetjük. Az, hogy béke van, elért eredményeink, sikereink következménye is. Hiszen a béke és a szocializmus ügye édestestvérek.

Népköztársaságunk nemzetközi helyzete megnőtt az utóbbi években. Nemcsak hírünk, hanem tekintélyünk is megnőtt a világban. Kiterjedt diplomáciai kapcsolatokkal rendelkezünk. Normalizálódtak kapcsolataink valamennyi velünk összeköttetésben álló országgal. Ez annak is következménye, hogy visszautasítottunk minden olyan kísérletet, amelyek a mi ügyeinkbe való beavatkozásra irányultak. A békés egymás mellett élés elvei és az egyenjóság, az állami szuverenitás elvei nem kizárják, hanem feltételezik egymást, s ezért ezek alapján rendeztük kapcsolatainkat a kapitalista országokkal.

Nemzetközi helyzetünk javulása fényes igazolása az 1957-es és 1960-as moszkvai nyilatkozatok idevonatkozó megállapításai helyességének. Szocialista társadalmi rendünk szilárd. A párt és a nép egységes. Hűek vagyunk a proletár internacionalizmus eszméjéhez.

Tovább haladásunk biztosítéka: a párt vezetésével, népünk szorgalmas munkájával még tovább erősíteni az útját, a szocialista társadalmat, melyet alkotmányunk foglalt kerettörvénybe, s melyet további tartalommal megtölteni, kiszélesíteni nemcsak ünnepi, hanem mindennapi feladatunk.

(Barabás László rajza)

A századik Jubiláris előadás a szabadtérin Hét és fél ezren a Kisbajtár bemutatóján

Nagy napjához érkezett tegnap a Szegedi Szabadtéri Játékok: 1959. a felújítás első esztendeje óta éppen század-szor fújták meg a fesztivál szignálját. A tegnapi jubiláris előadást is beszámítva, megközelítően hatszázezer nézője volt az első száz előadásnak, s mintegy ötvenezer külföldi volt e hatalmas nézőseregben. Azóta nemcsak a hazai köztudatban foglalt el megtisztelő és rangos helyet a szegedi szabadtéri, hanem híre elterjedt egész Európában, de más kontinensekre is. Magyarország legnagyobb tömegeket vonzó és művészi színvonalával egyedülálló nyári kulturális rendezvény-sorozatává fejlődött, s ugyanakkor Szeged egész életét, idegenforgalmát is megélnéltette.

A századik, a jubiláris előadás a Kisbajtár című népi-áncjáték bemutatója volt, a Magyar Állami Népi Együttes vendégszereplésében. Erre a századik Dóm téri estére ismét telt ház sereglett össze: hét és fél ezer ember ünnepelte a játékok e fontos és szép évfordulóját, s az ezen szereplő művészyüttest. Hazai és külföldi vendégek mintegy két és fél ezren érkeztek Szegedre, akik a mai napot is itt töltik. A pesti szabadtéri sebesvonattal ismét ezernyi utas érkezett. Legtöbben mégis a környező községekből és városokból jöttek, s főleg a falu népének érdeklődése volt nagy a Kisbajtár iránt. Csoportosan jöttek termelészövetkezeti tagok Pest megyéből, Szombathelyről, Pécsről, Szolnokról és Békés megyéből is.

A jubiláris előadás után a Szegedi Szabadtéri Játékok gazgatósága virágcsokrokkal köszöntötte a századik estén fellépett művészeket, a Magyar Állami Népi Együttes vezetőit és tagjait.

A játékok záróelőadásán, ma este ugyancsak a Kisbajtár mutatják be.

(Liebmann B. felv.)

Megtekintette a szabadtéri játékok tegnapi bemutatóját Biszku Béla elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára is. Képünkön Biszku Béla elvtárs (jobbról) Siklós János elvtárral, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága titkárával és Perjesi László elvtárral, a Szeged városi pártbizottság első titkárával beszélget az előadás szünetében

Ünnepi est Moszkvában alkotmányunk évfordulója alkalmából

A Magyar Népköztársaság alkotmánya elfogadásának 15. évfordulója alkalmából a Szovjet—Magyar Baráti Társaság ünnepi estét rendezett Moszkvában a Barátság Háza nagytermében.

Megnyitó beszédében G. I. Vladikin szovjet művelődés-ügyi miniszterhelyettes, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság elnökhelyettese méltatta a szocializmust építő Magyarországi alkotmányának jelentőségét, majd szovjet-résről I. V. Szalimon, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság

vezetőségi tagja, a külföldi kulturális kapcsolatok állami bizottságának felelős munkatársa, magyar részről pedig Tamás István, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövetségének ügyvivője nagykövetségének ideiglenes ügyvivője mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepi estét, amelyen a meghívottak és az érdeklődők, a szovjet főváros társadalmának képviselői, a Moszkvában élő magyarok zsűfólásig megtöltötték a termet, színvonalas művészeti mősor zárta be.